

4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման հարջորդող օրվանից:

Հավելված N 1

ՀՀ կառավարության 2020 թվականի

դեկտեմբերի __-ի N _____ - Լ որոշման

ԱՂԻԲԵՋԱՆԻ ՍԱՆՁԱԶԵՐԾԱԾ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՀԱՇՄԱՆԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ ՁԵՌՔ ԲԵՐԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՆԵՐԱՌՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1. 2020 թվականի սեպտեմբերի 27-ին Թուրքիայի անմիջական մասնակցությամբ և օտարերկրյա զինյալ ահաբեկիչների ներգրավմամբ, Ադրբեջանը սանձազերծել է լայնածավալ պատերազմ Արցախի դեմ: Ադրբեջանի զինված ուժերի կողմից ռազմաօդային ուժերի, զրահատեխնիկայի, հրթիռահրետանային միջոցների և հարվածային ԱԹՍ-ների, միջազգային հումանիտար իրավունքով արգելված զինատեսակների կիրառման հետևանքով մեծ է վիրավորների թիվը: Վիրավորում ստացած մեծ թվով քաղաքացիներ նախնական գնահատմամբ կարող են ունենալ ֆունկցիայի կայուն խանգարումներ և բախվել միջավայրային այնպիսի արգելքների, որոնք կարող են խոչընդոտել նրանց իրավունքների լիարժեք իրականացմանը և ներառմանը հասարակության կյանքի բոլոր ոլորտներում:
2. Հայաստանի Հանրապետությունում հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար ֆիզիկական, սոցիալական, տնտեսական և մշակութային միջավայրի, ինչպես նաև առողջապահության ու կրթության, տեղեկատվության ու հաղորդակցության անմատչելիությունը, նրանց նկատմամբ խտրականության տարբեր դրսևորումների առկայությունը (այդ թվում՝ խելամիտ հարմարեցումների տրամադրման մերժումը), հավասար հնարավորությունների ապահովման մեխանիզմների ոչ բավարար լինելը նպաստավոր պայմաններ չեն կարող ապահովել այս անձանց անձնական նպատակներն իրագործելու համար: Բացի այդ, բավարար չեն նաև այնպիսի սոցիալական ծրագրերը, որոնք կապահովեն նրանց թե՛ առողջության, թե՛ սոցիալ-հոգեբանական, աշխատանքային ունակությունների վերականգնումը, զբաղվածության ապահովումը և մատչելիությունը:
3. Թեև որոշ իրավական ակտերով սահմանված են միջոցառումներ հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական ներառումն ապահովելու ուղղությամբ, սակայն անհրաժեշտ են հատուկ միջոցառումներ, մասնավորապես Ադրբեջանի սանձազերծած պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց համար:

4. Համակարգված, հասցեական և համալիր իրականացված միջոցառումները կարող են նվազագույնի հասցնել նրանց խնդիրները, վերացնել միջավայրային արգելքները, նպաստել նրանց՝ մարդու իրավունքների լիարժեք իրականացմանը, այդ թվում՝ սոցիալական իրավունքները:
5. Ադրբեջանի սանձազերծած պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց սոցիալական ներառումը, նրանց կարիքին համարժեք ծառայությունների մատուցումը, զբաղվածության խնդիրների կարգավորումը խաղաղ պայմաններում կարող է ունենալ երկարատև դրական ազդեցություն ոչ միայն ուղղակիորեն ծրագրերում ընդգրկված անձանց կյանքի որակի, այլ նաև նրանց ընտանիքների և հասարակության՝ «հաշմանդամության» որպես սոցիալական երևույթի ընկալման վերափոխման վրա: Նրանց ներառմանն աջակցելը կարող է ամրապնդել նրանց՝ հասարակության լիարժեք անդամ լինելու զգացումը և հանգեցնել հասարակության մեջ սոցիալական ու տնտեսական զարգացման զգալի առաջընթացին և աղքատության հաղթահարմանը:

2. ԱՌԿԱ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՀԱՄԱՌՈՑ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

1. Պատերազմի հետևանքով վիրավորում ստացած կամ հաշմանդամություն ձեռք բերած անձինք կարող են առերեսվել նոր իրականությանը, երբ տարբեր միջավայրային և անհատական գործոնների համակցության հետևանքով կարող են չունենալ ինքնուրույնության և անկախ կյանքի նույն հնարավորությունները, ինչ նախկինում: Առկա իրավիճակում պետության առաջ ծառացած առաջնահերթ խնդիրներից է ռազմական գործողությունների հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց սոցիալական ներառմանն ապահովումը՝ առողջապահական, սոցիալական, կրթական, մշակութային և տնտեսական ծրագրերի և միջոցառումների ամբողջության միջոցով:
2. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հաշվառման տեղեկատվական համակարգում 10.2020 թվականի դրությամբ հաշվառված է զինվորական կապով հաշմանդամություն ունեցող 9257 անձ, որոնց 82%-ն աշխատանքային տարիքի են: 2016 թվականի ապրիլյան պատերազմից հետո զինվորական կապով հաշմանդամություն ունեցող անձինք 1620-ն են, որոնց 94.2%-ը աշխատանքային տարիքի են:
3. 2018 թվականից երևանում գործում է Հայրենիքի պաշտպանի վերականգնողական կենտրոնը, որը ստեղծվել է Երևանի պետական բժշկական համալսարանի և ՀՀ պաշտպանության նախարարության համագործակցության արդյունքում: Կենտրոնը հազեցած է վերականգնողական բուժման համար անհրաժեշտ ժամանակակից վերականգնողական սարքավորումներով և տարածաշրջանում միակն է իր հնարավորություններով: Կենտրոնում վնասվածքներ ունեցող զինծառայողներ ստանում են վերականգնողական ծառայություններ, այդ թվում՝ իրականացվում են կրթական, աշխատանքային հմտությունների զարգացման որոշակի ծրագրեր:
4. Վերականգնողական ծառայություններ են մատուցվում նաև Կարմիր խաչի «Գրացիա» միջազգային վերականգնողական կենտրոնում,

մասնավորապես, իրականացվում է ողնուղեղի, ողնաշարի, հենաշարժական ապարատի հիվանդությունների բուժում, ընդհանուր և հետվնասվածքային վերականգնում, հիվանդների մասնագիտական ուսուցում, սոցիալ-հոգեբանական վերականգնում, սանատոր-կուրորտային բուժում:

5. Առկա կենտրոններն առավելապես մատուցում են բուժական-վերականգնողական ծառայություններ, իսկ հասարակական կազմակերպությունների կողմից մատուցվող ծառայությունները (այդ թվում՝ պետության ֆինանսական աջակցությամբ) սոցիալական ներառման առումով խնդիրները լուծում են մասնակի: Ամբողջական չէ հաշմանդամություն ձեռքբերած անձին անհրաժեշտ ծառայությունների, այդ թվում՝ վաղ միջամտության, շրջանակը: Մասնավորապես, բաց են խնամքի (տնային խնամք, ամոքիչ բժշկական օգնության), կենցաղային սպասարկման, մասնագիտացված սոցիալական աշխատանքի, զբաղվածության և տնտեսական գործունեության, ֆիզիկական միջավայրի (աշխատավայր, բնակարան) հարմարեցման, կենսական հմտությունների ձեռքբերման և ազատ ժամանցի կազմակերպման հարցերը:
6. Կախված անհատի տարիքից, սեռից, առողջական հիմնական և ուղեկցող խնդիրներից (այդ թվում՝ ծանրության աստիճանից և բնույթից), մարզական վիճակից, ապրելակերպից, հարմարվողականության մեխանիզմներից, կրթությունից, մասնագիտությունից, անցյալ և ներկա փորձից, ընդհանուր վարքագծից պետք է որոշարկվեն և մատուցվեն այն բոլոր ծառայությունները, որոնք կաջակցեն ռազմական գործողությունների հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց հասնելու ֆունկցիոնալության և անկախ կյանքի կազմակերպման հնարավոր առավելագույն շեմին:

3. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

1. **Ծրագրի նպատակն է** ապահովել Ադրբեջանի սանձազերծած պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց սոցիալական ներառումը և անկախ կյանքի իրավունքը՝ առողջապահական, սոցիալական, կրթական, մշակութային և տնտեսական միջոցառումների ամբողջության միջոցով:
2. **Ծրագրի խնդիրներն են՝**
 - Ադրբեջանի սանձազերծած պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց կարիքների գնահատման ապահովում բազմամասնագիտական թիմի կողմից.
 - գնահատված կարիքների հիման վրա հասցեական և համալիր ծառայությունների մատուցում.
 - անկախ կյանքի և համայնքում ներառվելու, զբաղվածության ապահովման գործուն մեխանիզմների ներդրում.
 - համայնքների ակտիվ մասնակցություն շահառուների խնդիրների կարգավորմանը.
 - հաշմանդամություն ունեցող անձանց ակտիվ մասնակցություն ներառական հասարակություն ձևավորելու գործընթացներում.
 - հակամարտությունների կանխարգելման և լուծման՝ հաշմանդամության առումով զգայուն պլանավորում և իրականացում.

- հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների վերաբերյալ հանրային իրազեկման բարձրացում:

4. ԾՐԱԳՐԻ ՇԱՀԱՌՈՒՆԵՐԸ

1. Ադրբեջանի սանձազերծած պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի, ինչպես նաև «Պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետով նախատեսված այլ զորքերի (ուստիկանության զորքեր, սահմանապահ զորքեր, պետական պահպանության ծառայություն և ազգային անվտանգության հատուկ ստորաբաժանումներ) և Պաշտպանության բանակի՝
 - ժամկետային (պարտադիր և պայմանագրային) զինվորական ծառայողները,
 - սպայական և ավագ ենթասպայական կազմի զինծառայողները,
 - պահեստագորայինները,
 - աշխարհագորայինները,
 - կամավորականները.
2. Ադրբեջանի սանձազերծած պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության խաղաղ բնակիչները:
3. Ծրագրի թիրախում են նաև շահառուի ընտանիքի անդամները, գործատուները, համայնքները:

5. ՆՊԱՏԱԿԻՆ ՀԱՍՆԵԼՈՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ծրագրով սահմանված նպատակներին հասնելու հիմնական ուղղություններն են՝

1) սոցիալական ծառայությունների մատուցում, որն ընդգրկում է՝

ա. կարիքների գնահատում, անհատական սոցիալական ծրագրի մշակում, սոցիալական դեպքի վարում,

բ. շահառուի անկախ կյանքի հմտությունների ձևավորում, այդ թվում՝ ինքնախնամքի, ֆինանսների կառավարման, առօրյա կենսական հմտությունների, սննդի պատրաստման դասընթացներ,

գ. անձնական օգնականի ծառայություն,

դ. ուղեկցողի (հետևողի) ծառայություն,

ե. խնամք, այդ թվում՝ աջակցություն դեղորայքի ընդունման, ստոմայի, կաթետերի, տրախեոտոմիայի խնամքի և զոնդով կերակրման համար,

զ. կենցաղային սպասարկում (առևտրի կազմակերպում, սննդի պատրաստում, մաքրություն),

Է. ինսամքի կազմակերպման դասընթաց և խորհրդատվություն ընտանիքին,

ը. անձի զարգացում, ներառյալ անձնական նպատակների սահմանում, մենթորություն, համարձակության, մոտիվացիայի ձևավորում, առողջ ապրելակերպի խրախուսում, սոցիալական հարաբերությունների ձևավորում, ինքնօգնության և փոխօգնության հմտություններ,

թ. բնակարանների հարմարեցման խորհրդատվություն և աջակցություն,

ժ. աջակցող տեխնոլոգիաների կարիքի գնահատում, տրամադրում և ուսուցում,

ժա. հայերեն ժեստերի լեզվի ուսուցման և թարգմանության ծառայություն,

ժբ. տարածական կողմնորոշման և շարժունակության դասընթացներ,

ժգ. ջատագովության և ակտիվիզմի կարողությունների զարգացում,

ժդ. իրավական կրթություն և խորհրդատվություն,

ժե. հոգեբանի խորհրդատվություն, սոցիալ-հոգեբանական աշխատանք շահառուի և նրա ընտանիքի անդամների հետ (անհատական, խմբային, տարբեր բնույթի միջոցառումների կազմակերպման միջոցով):

2) Զբաղվածության ապահովման ծառայություններ`

ա. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար`

- աշխատանք փնտրողներին խորհրդատվության տրամադրում և մենթորինգ,
- շահառուի ունակությունների, նախասիրությունների, կարողությունների, անձնային որակների բացահայտում,
- շահառուի մասնագիտական կոմպետենտության որոշարկում, կարողությունների գնահատում, կարիերայի անհատական ծրագրի կազմում,
- անհատական և խմբային աշխատանքներ` շահառուի աշխատանքային մոտիվացիայի, զբաղվածության, ձեռներեցության և կարիերայի, այդ թվում` նպատակի սահմանման, կարիերայի պլանավորման, հաղորդակցման, ժամանակի կառավարման, աշխատանքային կենսագրական կազմելու, ինքնաներկայացման և այլ հմտությունների զարգացման ուղղությամբ,
- խորհրդատվություն և քուչինգ մասնագիտության ընտրության, վերամասնագիտացման, կարիերայի փոփոխման կամ զարգացման, անձնային աճի նպատակով,
- տեղեկատվություն կրթության և ուսուցման վերաբերյալ, աշխատանքային գործունեության, ձեռնարկատիրությամբ զբաղվելու հնարավորությունների, ինչպես նաև զբաղվածության աջակցության պետական ծրագրերի մասին,
- ուղղորդում շահառուին ընդգրկվելու զբաղվածության պետական ծրագրերում,

- կարճաժամկետ մասնագիտական ուսուցումների կազմակերպում՝ շահառուի գնահատված կարողությունների և հմտությունների և գործատուի մասնագիտական պահանջարկի համադրման արդյունքում,
- գործատուի մոտ աշխատատեղի հարմարեցում, ըստ անհրաժեշտության (գբաղվածության պետական ծրագրի շրջանակում և/կամ համայնքների աջակցությամբ),
- աջակցություն շահառուին կամավորական աշխատանքներում ներգրավվելու համար,
- աջակցություն կամավորությանը, կամավորական հնարավորությունների ստեղծում:

բ. Գործատուների համար՝

- մատչելի աշխատանքային միջավայրի, քաղաքականությունների և աշխատանքային գործելակերպերի վերաբերյալ դասընթացների տրամադրում և խորհրդատվություն,
- կարճաժամկետ աջակցություն գործատուներին (մատչելիության գնահատում, խելամիտ հարմարեցումների խորհրդատվություն),
- հավասարության և բազմազանության վերաբերյալ դասընթացներ և խորհրդատվություն,
- ներառական թիմի ձևավորման աշխատանքներ:

3) Սոցիալական ձեռնարկատիրության խթանում, որն ընդգրկում է՝

ա. սոցիալական ձեռնարկատիրությամբ զբաղվող կազմակերպությունների կարողությունների հզորացում,

բ. սոցիալական ձեռնարկատիրության նոր բիզնես մոդելների ներդրում՝ ըստ կարիքների գնահատման և շուկայի վերլուծության,

գ. աջակցություն սոցիալական ձեռնարկատիրության արտադրանքի իրացմանը, կայուն եկամուտ ապահովելուն,

դ. սոցիալական ձեռնարկությունների գործունեության սոցիալական ազդեցության գնահատում:

4) Առողջապահական ծառայություններ, որն ընդգրկում է՝

ա. հաշմանդամություն ունեցող անձանց առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացում,

բ. դեղերի տրամադրման նոր մեխանիզմների ներդրում,

գ. վերականգնողական բուժման ծառայությունների հայեցակարգի մշակում,

դ. հետվնասվածքաբանական վերականգնողական բուժման կենտրոնների ստեղծում,

ե. տեղեկատվական նյութերի, ուղեցույցների մշակում հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների, զինված հակամարտությունների ժամանակ

հաճախ հանդիպող հիվանդությունների կամ կլինիկական վիճակների վերաբերյալ,

զ. հաշմանդամություն ունեցող անձանց հետ հաղորդակցության և էթիկայի նորմերի ներդնում մասնագիտական հանրության շրջանում:

5) մարզական, մշակութային, համայնքային և այլ ծառայություններ, որն ընդգրկում է՝

ա. հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար համայնքում առողջ ապրելակերպ վարելու նվազագույն պայմանների ապահովում,

բ. մշակութային, սպորտային և համայնքային այլ միջոցառումներին մասնակցության համար մատչելի պայմանների ապահովում,

գ. մշակույթի բնագավառում կարողությունները զարգացնելու համար բարենպաստ պայմանների ապահովում,

դ. ունիվերսալ դիզայնի սկզբունքների ներդնում մատչելի միջավայր ստեղծելու ուղղությամբ,

ե. անվտանգության ահազանգման համակարգերի հասանելիության և դրանց կիրառման խթանում,

զ. հաշմանդամություն ունեցող անձանց ներկայացվածության ապահովում խաղաղաշինական գործընթացներում, հակամարտությունների կանխարգելման և լուծման՝ հաշմանդամության առումով զգայուն պլանավորում և իրականացում:

6) Հանրային իրազեկման բարձրացում, որն ընդգրկում է՝

ա. իրազեկման գործիքների ստեղծում (տեսահոլովակներ, կայքէջերում մատչելի ձևաչափով տեղեկատվություն, հաջողված պատմություններ, քննարկումներ համայնքի, տարբեր գերատեսչությունների մասնագետների, ՀԿ-ների, գործատուների, շահառուների և այլ շահագրգիռ կողմերի մասնակցությամբ),

բ. քարոզարշավի իրականացում,

գ. վերապատրաստումների, դասընթացների կազմակերպում:

2. Սույն որոշմամբ նախատեսված Ադրբեջանի սանձազերծած պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման միջոցառումների ծրագրով Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից անհրաժեշտ ծախսերի հատկացման հնարավորության հարցը քննարկել տվյալ տարվա բյուջետային գործընթացի շրջանակում:
3. Իրականացվող ծառայությունների արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով առանձին միջոցառումներում անհրաժեշտ է ներգրավել նաև սփյուռքի կարողությունները՝ մասնագիտական

ներում, ֆինանսական և նյութական աջակցությունը:

6. ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1. Ադրբեջանի սանձազերծած պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց իրավունքների պաշտպանության և սոցիալական ներառման միջոցառումների ծրագրի իրականացման գործընթացում կիրականացվի շարունակական մշտադիտարկում: Մշտադիտարկման շղթան ընդգրկում է հետևյալ բաղադրիչները՝

- **Ծառայությունների մատուցման գործընթացների մշտադիտարկում, որն առնվազն ներառում է՝**

ա. ծառայությունն ստացող շահառուների թիվը,

բ. աշխատանքի ընդունված շահառուների թիվը,

գ. բարձրագույն կրթական հաստատություն ընդունված շահառուների թիվը,

դ. նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունված շահառուների թիվը,

ե. շահառուների և նրանց ընտանիքների գոհունակությունը ծառայությունից,

զ. շահառուների և նրանց ընտանիքների կյանքի որակի փոփոխությունը,

է. շահառուների անկախ կյանքով ապրելու հնարավորությունը, ֆինանսական անկախությունը,

ը. շահառուներին և նրանց ընտանիքներին անհրաժեշտ ծառայությունների տրամադրումը:

- **մասնագետների կողմից տրամադրվող ծառայությունների մշտադիտարկում, որն առնվազն ներառում է՝**

ա. համապատասխան մասնագետներով ապահովվածությունը,

բ. ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների մասնագետների միջև տեղեկատվության փոխանցման մեխանիզմների արդյունավետությունը,

գ. մասնագետների վերապատրաստումները և դրանց արդյունքները:

- **Ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ տեխնիկական զինվածության մշտադիտարկում, որն առնվազն ներառում է՝**

ա. զբաղվածության սեկյակների հագեցվածությունն անհրաժեշտ սարքավորումներով և նյութերով,

բ. զբաղվածության սենյակների սարքավորումների մատչելիությունը,

- **իրազեկման գործընթացի մշտադիտարկում, որն առնվազն ներառում է՝**

ա. ծրագրի վերաբերյալ բնակչության իրազեկվածությունը,

բ. իրազեկման գործիքների և միջոցների ընտրության գործընթացը,

գ. հասարակության վերաբերմունքի և վարքագծի փոփոխությունը:

2. Մշտադիտարկումն ու գնահատումը կիրականացվի անկախ փորձագետի կողմից՝ հասարակական կազմակերպությունների ներգրավմամբ:

Հավելված N 2

ՀՀ կառավարության 2020 թվականի

դեկտեմբերի -ի N - L որոշման

ԱՂԻԲԵՋԱՆԻ ՍԱՆՁԱԶԵՐԾԱԾ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՀԵՏԵՎԱՆՔՈՎ ՀԱՇՄԱՆԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ ԶԵՌՔ ԲԵՐԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՆԵՐԱՌՄԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

Հ/Հ	Գործողության անվանումը	Պատասխանատու կատարողը	Ակնկալվող արդյունքը	ԿատարՖինանսավորման ժամկետ աղբյուրը
1.	Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հաշվառման «Փյունիկ» տեղեկատվական համակարգի վերանայում՝ Ադրբեջանի կողմից սանձազերծված պատերազմի հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց վերաբերյալ առանձնացված տվյալներ ստանալու	ՀՀ աշխատանքի սոցիալական հարցերի նախարարություն	ՀՀ աշխատանքի սոցիալական հարցերի նախարարություն	Տեղեկատվական և համակարգը 21 համակարգը հնարավորություն է ընձեռում ունենալ ապախոշորացված
		Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	Բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն	2020-2021 թվականներին հաշմանդամություն ունեցող անձանց տվյալ խմբի վերաբերյալ

նպատակով				
2.	Հաշմանդամություն ունեցող անձանց ներառումը աշխատանքի խթանող իրազեկման արշավի իրականացում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Իրազեկման արշավի արդյունքում բարձրացել է հասարակության տեղեկացվածությունը հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարողությունների և իրավունքների վերաբերյալ	2021 ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
3.	Հաշմանդամություն ունեցող անձանց անկախ կյանքի իրավունքի վերաբերյալ տեղեկատվական արշավի իրականացում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Արշավի արդյունքում բարձրացել է հաշմանդամություն ունեցող անձանց տեսանելիությունը տեղական և սփյուռքի մեդիայում	2021 ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
4.	Աշխատավայրում խելամիտ հարմարեցումների ապահովման վերաբերյալ ուղեցույցի մշակում և մեթոդական աջակցության տրամադրում գործատուներին	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Տնտեսական գործունեություն իրականացնողների առնվազն 50 տոկոսը ստացել է ուղեցույցը	2021-2022 ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
5.	Աշխատանքային իրավունքների և զբաղվածության պետական ծրագրերի վերաբերյալ մատչելի ձևաչափերով տեղեկությունների մշակում և տարածում հաշմանդամություն ունեցող անձանց շրջանում	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն	Հաշմանդամություն ունեցող անձանց առնվազն 25%-ը ծանոթացել է իր իրավունքներին և զբաղվածության առկա ծրագրերին	2021-2022 ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
6.	Կազմակերպել վարձատրվող հասարակական	ՀՀ մարզպետարաններ	Իրականացվել է առնվազն հինգ վարձատրվող	2020-2022 ՀՀ պետական բյուջե

	աշխատանքների իրականացումը՝ ուղղված քաղաք աշինական միջավայրի մատչելիության ապահովմանը	Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)	հասարակական (աշխատանքի ծրագիր ՀՀ մարզերում կամ Երևանում՝ ուղղված միջավայրի մատչելիությանը		
7.	Ստեղծել իրավական հիմքեր՝ հաշմանդամություն ունեցող անձանց աշխատանքի տեղավորման դեպքում գործատուների միանվագ փոխհատուցման հնարավորություններ բարելավելու համար	ՀՀ աշխատանքի սոցիալական հարցերի նախարարություն	Նպաստավոր և ապայմաններ են ստեղծվել հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար աշխատանքի տեղավորման դեպքում գործատուների միանվագ փոխհատուցման միջոցով	2021	ՀՀ պետական բյուջե
8.	Ապահովել շահառուների մասնագիտական կողմնորոշման և կարիերայի պլանավորման ծառայությունների ց օգտվելու հնարավորությունները	ՀՀ աշխատանքի սոցիալական հարցերի նախարարություն	Բացահայտված ու 2021-2023 թվականներին, 23 նախասիրությունների, անձնային որակների, որոշարկված կոմպետենտության արդյունքում մշակվել է յուրաքանչյուր շահառուի կարիերայի անհատական ծրագիրը		Ֆինանսավորում չի պահանջվում
9.	Վերանայել իրավական ակտերը՝ ապահովելու անկախ կյանքի կենտրոնի և սոցիալական մյուս ծառայությունների համար անհրաժեշտ փաստաթղթաշրջանառության ինտեգրումը	ՀՀ աշխատանքի սոցիալական հարցերի նախարարություն	Բարելավվել է և իրավական դաշտը՝ բացառելու գործողությունների կրկնությունները	2021	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
10	Վերանայել փոքր	ՀՀ	Հաշմանդամություն 2020-2023 թվականներին		

<ul style="list-style-type: none"> • և միջին ձեռնարկ ատիրության զարգացմանն ուղղված ծրագրերը՝ հավելյալ նպաստավոր դրույթներ սահմանելով հաշմանդամություն ունեցող սկսնակ գործարարների համար 	Էկոնոմիկայի և ախարարություն	և ն ունեցող անձինք օգտվում են փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացմանն ուղղված պետական ծրագրերից	21	ում չի պահանջվում
11 <ul style="list-style-type: none"> • Իրականացնել սոցիալական ձեռնարկության ստեղծման և զարգացման դրամաշնորհային ծրագիր՝ ներգրավելով նաև սփյուռքի մասնագիտական ներուժը, ֆինանսական և նյութական օժանդակությունը 	ՀՀ Էկոնոմիկայի և ախարարություն	Ստեղծվել է առնվազն երկու փոքր սոցիալական ձեռնարկություն	2021-2022	ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմա կերպություններ
12 <ul style="list-style-type: none"> • Ստեղծել հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար կամավոր աշխատանքի հնարավորություններ 	ՀՀ մարզպետարաններ	Ապահովվել է հաշմանդամություն ունեցող անձանց քաղաքացիական (մասնակցությունը համաձայնությամբ) աշխատանքներ	2021-2022	Դոնոր կազմա կերպություններ
13 <ul style="list-style-type: none"> • Հաշմանդամություն ունեցող անձանց աշխատանքային իրավունքների, աշխատանքային օրենսդրությամբ նախատեսված կարգավորումների վերաբերյալ գործատուներին, աշխատողներին և նրանց ներկայացուցիչներին խորհրդատվության տրամադրում 	Առողջապահական և աշխատանքի տեսչական մարմին	Ապահովվել է աշխատող հաշմանդամություն ունեցող անձանց աշխատանքային օրենսդրությամբ սահմանված երաշխիքները, ինչպես նաև անվտանգությունը և առողջության պահպանումը	2021-2022	ՀՀ պետական բյուջեն, դոնոր կազմա կերպությունները և օրենքով չարգելված այլ միջոցները

14	իրականացնել • նախնական (արհ գիտության, եստագործական) մշակույթի և և միջին սպորտի նախաիրականացվել են մասնագիտական րարություն կարճաժամկետ կրթական ծրագրեր՝ խթանելու հաշմա նդամություն ունեցող երիտասարդների կայուն զբաղվածո ւթյունը՝ կիրառելով նաև վիրտուալ կրթության մեթոդները	ՀՀ կրթության, գիտության, կարիքի հիման վրա՝ մշակվել և իրականացվել են արհեստագործակ ան և միջին մասնագիտական ժամանակավոր ծրագրեր	2021-20ՀՀ պետական 22 բյուջե
15	• գնահատված կարիքի հիման վրա՝ մշակել և իրականացնել նախնական (արհ եստագործական) և միջին մասնագիտական կրթությանն ուղղված ֆինանսական օժանդակության՝ կրթական դրամաշնորհի ծրագիր	ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախա նախնական (արհ եստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության հնար ավորությունները	Ընդլայնվել է հաշմ2021-20ՀՀ պետական անդամություն 22 բյուջե
16	• Նպատակային ուսուցմամբ զբաղվածության ապահովում՝ կիրառելով նաև վիրտուալ կրթության մեթոդները	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուց վածքների նախա նախնական (արհ եստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության հնար ավորությունները	Համայնքի պատվիրակմամբ 23 և համայնքային բյուջեներ, դոնոր կազմա կերպությունն եր
17	•	ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախա րարություն Առողջապահու թյան և աշխատանքի ժողովրդական և ստուգումներ իրականացնող	2021-20ՀՀ պետական 22 բյուջե

	տեսչական մարմին	անձնակազմի առնվազն 50%-ը վ երապատրաստվե լ է հաշմանդամու լություն ունեցող անձանց իրավունքների թեմայով և ներդրվել է վերա պատրաստման (գիտելիքների ծեռքբերման) կայուն գործիքակազմ		Դոնոր կազմա կերպությունն եր
18	Հանրությանը • ծառայություններ մատուցող ընկերությունների և համար հաշմանդ ամություն ունեցող անձանց հետ վարվեցողության հմտությունների վերաբերյալ ծեռնարկի մշակում և տարածում, հաշմ անդամություն ունեցող անձանց հետ վարվեցողության հմտությունների վերաբերյալ համ ապատասխան տեսանյութերի նկարահանում և հեռուստատեսութ յամբ և սոցիալական ցանցերի միջոցով դրանց տարածում	ՀՀ Էկոնոմիկայի և ախարարությու	2021	ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմակերպո ւթյուններ
19	Սոցիալական • աշխատողների վ երապատրաստու մների իրականացում Ադրբեջանի սանձազերծած	ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախ արարություն Մարդու	Շուրջ 200 սոցիալական աշխատող կարող է մարդու իրավունքների հիման վրա սոցիալական	2021-2022 ՀՀ պետական բյուջե

պատերազմի իրավունքների աշխատանք
 հետևանքով հաշմայաշտպանի իրականացնել
 անդամություն գրասենյակ զինված հակամա
 ձեռք բերած թուրությունների
 անձանց հետ հետևանքով հաշմ
 աշխատելու անդամություն
 նպատակով ունեցող անձանց
 հետ

20 Մասնագիտացվա ՀՀ

- ծ սոցիալական աշխատանքի աշխատանքի սոցիալական աշխատանքի սոցիալական իրականացում հարցերի նախ անդամություն նպաստելու արարություն լիարժեք գործունակության ՀՀ արդարադա

Կանխարգելվել է 2021-2022
 22
 Լապտերազմի հետևանքով հաշմ անդամություն ձեռք բերած անձանց մուտքը շուրջօրյա խնամքի հաստա տություններ և լրիվ անգործունակ ճանաչելու դեպքերը:

2021-2022 Ֆինանսավորում չի պահանջվում

21 Ստեղծել գործուն ՀՀ

- մեխանիզմ պատերազմի հետևանքով հաշմհարցերի նախ անդամություն արարություն ձեռք բերած անձանց անկախ կյանքի, համայնքում ներառվելու և զբաղվածության իրավունքների ապահովման նպատակով՝ ներգրավելով նաև սփյուռքի մասնագիտական ներուժը, ֆինանսական և նյութական օժանդակությունը

Միջազգային 2022
 Լավագույն փորձի հիման վրա ստեղծվել է անկախ կյանքի կենտրոն, որը ծառայություններ է մատուցում պատերազմի հետևանքով հաշմ անդամություն ձեռքբերած անձանց

ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմակերպություններ

22 Գնահատել հաշմ ՀՀ

- անդամություն ունեցող անձանց աջակցող տեխնոլոգիաների կարիքները և աջակցել կարիքի առավելագույն և

Գնահատվել է հա 2021
 Լշմանդամություն ունեցող անձանց աջակցող տեխնոլոգիաների կարիքը և ստեղծվել է պետական

ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմակերպություններ

Ժամանակին
բավարարմանը

բյուջեից
չֆինանսավորվող
աջակցող
տեխնոլոգիաների
տրամադրման
համակարգված
մեխանիզմ
ներգրավելով
նաև սփյուռքի օժ
անդակությունը:

23 Աջակցել շարժուն ՀՀ

- ակության Էկոնոմիկայի և աշխատող կազմ 22
սարքերի և պրոթ ախարարություն ակերպություններ
եզաօրթոպեդիկ և ին հիմնման և
պարագաների զարգացման
տեղական արտա ՀՀ բարձր տեխ նպատակով
դրությունների և նոլոգիական ա տրամադրվել է
հիմնմանը և րոյունաբերությ ֆինանսական
գործող ձեռնարկո ան նախարարո աջակցություն`
ությունների ություն ներգրավելով
զարգացմանը ևնաև սփյուռքի օժ

անդակությունը:
աշխատանքի և
սոցիալական
հարցերի նախ
արարություն

2021-20 ՀՀ պետական
բյուջե

Դոնոր կազմա
կերպությունն
եր

24 Խթանել ՀՀ

- անվտանգության Էկոնոմիկայի և Իրականացվել է 2021
ահագանգման Էկոնոմիկայի և դաշտի ուսումնա
ախարարություն սիրություն,
(այդ թվում` և ներկայացվել են
հակահրդեհային)` առաջարկություն
հաշմանդամությո ՀՀ արտակարգ ներ տնտեսվարող
ւն ունեցող իրավիճակների սուբյեկտներին
անձանց համար նախարարությ
մատչելի ուն
(լուսային,
ձայնային,
վիբրացիոն)
համակարգերի հ
ասանելիությունը
շուկայում և
դրանց լայնորեն
կիրառում

ՀՀ պետական
բյուջե

Դոնոր կազմա
կերպությունն
եր

25 Աջակցել հաշման ՀՀ

- դամություն աշխատանքի և ևն ունեցող 22
ունեցող անձանց սոցիալական
կողմից հարցերի նախ
դեկավարվող կազարարություն
մակերպություննե
րի և նախաձեռնո

Հաշմանդամությո 2021-20 ՀՀ պետական
բյուջե

Դոնոր
կազմակերպո
ություններ

Լթյունների
ստեղծմանը

շրջանակներում
աջակցություն կա
զմակերպություն
ստեղծելու և նոր
նախաձեռնություն
ներով հանդես
գալու համար

26	Համայնքների • սոցիալական կարիքների գնահատման հիման վրա իրականացնել տեղական սոցիալական ծրագրեր՝ արձագանքելու հ աշմանդամությու ն ունեցող անձանց կարիքներին	ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուց վածքների նախ արարություն Երևանի քաղա քապետարան (ուղղված համաձայնությ ամբ)	Առնվազն չորս համայնքում իրականացվել են հաշմանդամությո ն ունեցող անձանց կյանքի որակի բարելավմանն ուղղված տեղական սոցիալական ծրագրեր	2021-2022	ՀՀ պետական բյուջե Համայնքային միջոցներ
27	Իրականացնել հա • շմանդամություն ունեցող անձանց՝ նրանց անհատական սոցիալական ծրագրի համաձայն ինքնուրույն կենցաղավարման փորձնական ծրագիր	ՀՀ աշխատանքի սոցիալական հարցերի նախ արարություն	Ինքնուրույն և կենցաղավարման մոդելի փորձարկումն իրականացված է և մշակված են անհրաժեշտ իրավական ակտերը հիմնական ծրագրերի իրականացման համար	2021	Դոնոր կազմա կերպությունն եր
28	Ստեղծել • պրոֆեսիոնալ անձնական օգնականների տրամադրման մեխանիզմ՝ ապահովելով անձնական օգնականների շարունակական կրթությունը	ՀՀ աշխատանքի սոցիալական հարցերի նախ արարություն	Իրականացվել է Լալիտ ծրագիր, առնվազն 100 մարդ օգտվում է անձնական օգնականի ծառայությունից	2021-2022	ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմակերպո ւթյուններ
29	Իրականացնել հա • շմանդամություն ձեռք բերած անձանց մենթորություն և	ՀՀ աշխատանքի սոցիալական հարցերի նախ արարություն	Ստեղծվել են հաշ վմանդամություն ունեցող անձանց փոխօգնության առնվազն երկու	2021-2022	Ֆինանսավոր ում չի պահանջվում

	ստեղծել հաշման դամուսթյուն ունեցող անձանց փոխօգնության խմբեր	ՀՀ մարզպետա ռաններ	խմբեր և իրականացվում է մենթորություն փորձառու անձանց կողմից		
30	իրականացնել հաշման դամուսթյուն ունեցող անձանց առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրեր, այդ թվում պետական պատվերի շրջանակներում տրամադրվող դեղերի հատկացման մեխանիզմի վերանայում	ՀՀ առողջապա հության նախա ռարություն	Կարիքների հիման վրա իրականացվել է հաշման դամուսթյուն ունեցող անձանց հիմնական հիվանդությանն ուղեկցող հիվանդությունների կանխարգելման, առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրեր՝ ներգրավելով սփյուռքի մասնագիտական ներուժը:	2021-2022	ՀՀ պետական բյուջե
31	Մշակել կլինիկական ուղեցույցներ Ադրբեջանի կողմից սանձազերծված ռազմական գործողությունների ժամանակ հաճախ հանդիպող հիվանդությունների կամ կլինիկական վիճակների վերաբերյալ	ՀՀ առողջապա հության նախա ռարություն	Մշակվել են ուղեցույցներ գինված հակամարտությունների ժամանակ հաճախ հանդիպող հիվանդությունների կամ կլինիկական վիճակների վերաբերյալ	2021	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
32	Մշակել հաշման դամուսթյուն ունեցող անձանց հետ աշխատելու վերաբերյալ բուժ աշխատողների և առողջապահական կազմակերպությունների այլ մասնագետների եթիկայի	ՀՀ առողջապա հության նախա ռարություն	Մշակվել և բուժաշխատողների առնվազն 50%-ին է ներկայացվել ուղեցույց հաշման դամուսթյուն ունեցող անձանց հետ հաղորդակցության և եթիկայի վերաբերյալ,	2021	ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմակերպություններ

կանոնակարգի (կողերսի) օրինակելի ձև և ուղեցույց	մշակվել է Էթիկայի կանոնակարգը ներկայացվել է մասնագիտական հանրությանը կիրառման նպատակով		
33 Իրականացնել հաշվառողջապահական հոլանդական ընկերության նախաձեռնությունը	Բարձրացել է հաշվառողջապահական հոլանդական ընկերության նախաձեռնությունը	2021-2022	ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմակերպություններ
34 Մշակել վերականգնողական ծառայությունների ստեղծման և զարգացման հայեցակարգ	Մշակվել և հաստատվել է վերականգնողական ծառայությունների հայեցակարգը	2021	Ֆինանսավորում չի պահանջվում
35 Ստեղծել հետվանկային սկզբնական և վերականգնողական բուժման փոքր կենտրոններ ՀՀ մարզերում՝ ներգրավելով նաև սփյուռքի ֆինանսական ու նյութական օժանդակությունը:	Հիմնվել է հետվանկային սկզբնական և վերականգնողական բուժման առնվազն երկու կենտրոն երկու մարզում	2021-2022	ՀՀ պետական բյուջե Դոնոր կազմակերպություններ Օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
36 Մշակել և հրապարակել բնակելի կառուցապատման օրինակելի նախագծերի կատալոգ և ձեռնարկ՝ հիմնված ունիվերսալ դիզայնի սկզբունքների վրա	Հաշվառողջապահական կոմիտեի նախաձեռնությամբ և ունեցող անձանց և տնաշինական կազմակերպությունների համար հասանելի են բնակելի տների օրինակելի ձևեր, որոնք ամբողջությամբ մատչելի են	2021	ՀՀ պետական բյուջե, օրենքով չարգելված այլ (ոչ բյուջետային) աղբյուրներ
37 Հանրահոգակել ՀՀ կրթության, Բարձրացել է	Բարձրացել է	2021-2022	Դոնոր կազմա

<ul style="list-style-type: none"> Ադրբեջանի կողմից սանձագերծված ռազմական գործորարությունների հետևանքով հաշմանդամություն ձեռք բերած անձանց իրավունքների և խաղաղաշինական գործընթացներում նրանց դերի վերաբերյալ հայ և օտարերկրյա ստեղծագործողների աշխատանքները 	<p>գիտության, մշակույթի և սպորտի նախահարություն</p>	<p>հասարակության 23 իրազեկվածությունը հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների վերաբերյալ և ստեղծագործողների ն ընձեռվել են հնարավորություններ ներկայացնելու իրենց աշխատանքները</p>	<p>23</p>	<p>կերպություններ</p>
<p>38 Սահմանել հրամաշնորհային մշակութային ծրագրերում հաշմանդամություն ունեցող անձանց կողմից կամ հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների ապահովմանն աջակցող առաջարկների առաջնահերթություն այլ հավասար պայմանների դեպքում</p>	<p>ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախահարություն</p>	<p>Նպաստավոր պայմաններ են ստեղծվել մշակութային ծրագրեր իրականացնող հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար</p>	<p>2021</p>	<p>Ֆինանսավորում չի պահանջվում</p>
<p>39. Իրականացնել մշակույթի բնագավառի պետական ոչ առևտրային կազմակերպություններում, նաև Սփյուռքում, կարողությունների զարգացման ծրագրեր հաշմանդամություն ունեցող երիտասարդների համար՝ կիրառելով նաև</p>	<p>ՀՀ մարզպետարաններ, Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնության), ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախահարություն</p>	<p>Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար ապահովվել են բարենպաստ պայմաններ մշակույթի բնագավառում կարողությունները զարգացնելու նպատակով</p>	<p>2021-2023</p>	<p>պետական բյուջե</p>

40. Ստեղծել և ներդնել հաշմանդամություն ունեցող անձանց՝ ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով զբաղվելու համարող համայնքային միջավայրի օրինակելի մոդել՝ ներգրավելով նաև սփյուռքի մասնագիտական և ֆինանսական ներուժը	ՀՀ կրթության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն	Հաշմանդամությամբ ապավանհված անձինք ունեն պայմանները առողջ ապրելակերպ վարելու համար իրենց երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ)	2021-2022	ՀՀ պետական բյուջե Համայնքային միջոցներ	Դոնոր կազմակերպություններ
41. Մշակել և հրապարակել հաշմանդամություն ունեցող անձանց առողջ ապրելակերպի՝ համայնքային մակարդակում խթանման վերաբերյալ մեթոդական ցուցումներ	ՀՀ առողջապահության նախարարություն , ՀՀ կրթության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն, ՀՀ մարզպետարաններ, Երևանի քաղաքապետարան (համաձայնությամբ),	Համայնքները գիտեն հաշմանդամություն ունեցող անձանց առողջ ապրելակերպը խթանելու համար անհրաժեշտ գործողությունները	2021	ՀՀ պետական բյուջե	
42. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատչելի ձևաչափերով առողջ ապրելակերպի վերաբերյալ նյութերի մշակում և հրապարակում	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Հաշմանդամություն ունեցող անձինք գիտեն առողջ ապրելակերպի կանոնները	2022	ՀՀ պետական բյուջե	
43. Իրականացնել հաշմանդամություն ունեցող անձանց ընտանիքների	ՀՀ առողջապահության նախարարություն	Կարիքները	2021-2023	ՀՀ պետական բյուջե	Դոնոր կազմակերպություններ

կարիքների ուսու արարություն
մնասիրություն,

ունեն
պետական բոլոր
կառույցներին

գնահատել
դրական և

բացասական
զարգացումները

- 44** Ապահովել հաշմա՝ ՀՀ արտաքին Հաշմանդամություն 2021-2023 Ֆինանսավոր
նդամություն գործերի նախաձեռնում 23 ում չի
ունեցող անձանց րարություն անձանց ներկայա պահանջվում
արդյունավետ ցվածություն խաղ
մասնակցությունը ՀՀ աղաշինական գո
հակամարտություն աշխատանքի և րծընթացներում և
ների սոցիալական հակամարտություն
կանխարգելմանը, հարցերի նախ նների
լուծմանը, խաղա արարություն կանխարգելման
ղաշինական և և լուծման՝ հաշմա
հումանիտար գոր նդամության
ծողություններին՝ առումով զգայուն
հաշվի առնելով պլանավորում և
ՄԱԿ-ի իրականացում
Անվտանգության
խորհրդի 2019
թվականի 2475
բանաձևը
- 45** Գնահատել Նախարարությ Միջազգային համ 2021 Ֆինանսավոր
միջազգային համ ունեն, գերատ ագործակցությամ ում չի
ագործակցությամ եւջություններ, բ իրականացվող պահանջվում
բ իրականացվող (մարզպետարա ծրագրերում
իրականացվելիք) ններ ներառվել են հաշ
ծրագրերի մանդամություն
սոցիալական ունեցող անձանց
ազդեցությունը և կարիքներին համ
ներառել հաշման ապատասխան
դամություն միջոցառումներ
ունեցող անձանց
կարիքներ
դրանցում
- 46** Միջոցառումների Աշխատանքի և Ընտրվել է 2022-2023 Դոնոր կազմա
ծրագրի սոցիալական անկախ 23 կերպությունն
մոնիթորինգ հարցերի նախ փորձագետ, եր
իրականացնող արարություն ձևավորվել է
խմբի ձևավորում մոնիթորինգ
իրականացնող
խումբ,
կատարվել է
ծրագրի
մոնիթորինգ և
գնահատում

